

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 14. maj 2018
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Ketilbjørn Hertz
Sagsnr.: 2018-0037-0020
Dok.: 745160

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 3 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager) (L 204), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. maj 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Ketilbjørn Hertz

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager) (L 204):

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 30/4-18 fra Foreningen Rejsearbejdere.dk, jf. L 204 – bilag 6.”

Svar:

I henvendelsen stilles en række forskellige spørgsmål.

1) Der spørges, om justitsministeren har planer om at effektuere beskæftigelsesministerens svar af 5. december 2017 til Beskæftigelsesudvalget med en ændring af retsplejeloven.

Der henvises til, at beskæftigelsesministeren i svaret bl.a. anfører, at hvis en person, der har klaget til Arbejdstilsynet, bliver udsat for vold og/eller trusler som følge af klagen, bør vedkommende henvende sig til politiet.

Justitsministeriet kan oplyse, at det fremgår af retsplejelovens § 742, stk. 1, at anmeldelser om strafbare forhold indgives til politiet.

2) Der henvises til en konkret straffesag om vold, og der spørges, om det er rimeligt, at et voldsoffer som indkaldt vidne selv skal ringe til retten for at få oplyst, at sagen er udsat til en anden dato, fordi sigtedes forsvarer ikke kunne møde. Det oplyses, at offeret ringede til retten, fordi sagen ikke fremgik af retslisten for den pågældende uge.

Justitsministeriet har ikke nærmere kendskab til den konkrete sag og finder ikke grundlag for at udtale sig herom. Det bemærkes dog, at det beskrevne forløb kan være udtryk for, at retten endnu ikke havde orienteret vidnet om den ændrede dato, da vidnet selv henvendte sig til retten herom.

I øvrigt bemærkes, at det er et af formålene med lovforslaget, at hensynet til sagsbehandlingstiden skal tillægges større vægt i forhold til sigtedes valg af forsvarer. Med lovforslaget vil der således blive større mulighed for at afvise sigtedes valg af forsvarer, hvis det fører til en væsentlig forsinkelse af sagen.

3) Der spørges til fortolkningen af retsplejelovens § 741 a, stk. 3 og 4, om beskikkelse af bistandsadvokat.

Justitsministeriet kan oplyse, at efter retsplejelovens § 741 a, stk. 3, kan beskikkelse af bistandsadvokat i sager om overtrædelse af nærmere angivne bestemmelser i straffeloven afslås, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig. Det følger af retsplejelovens § 741 a, stk. 4, at når særlige omstændigheder taler for det, kan retten omvendt efter anmodning beskikke en advokat for den forurettede, selv om lovovertrædelsen ikke er omfattet af opregningen i § 741 a, stk. 1.

Den del af retsplejelovens § 741 a, stk. 3, som angiver, at beskikkelse af bistandsadvokat i sager om overtrædelse af nærmere angivne bestemmelser i straffeloven kan afslås, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig, blev indført ved lov nr. 349 af 23. maj 1997. Af bestemmelsens forarbejder fremgår bl.a. følgende (jf. lovforslag nr. 144 fremsat den 22. januar 1997):

”Efter de foreslåede bestemmelser [...] kan retten dog afslå beskikkelse af bistandsadvokat, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig.

Sager af mindre alvorlig karakter er sager, der kan forventes afgjort med bøde eller en meget kort frihedsstraf. Det er samtidig en betingelse, at der åbenbart ikke er behov for advokatbistand. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis der er tale om værtshusklammeri, hvor der ikke er opstået skade, eller en blufærdighedskrænkelse, hvor den forurettede nok kan være ilde berørt, men ikke har været udsat for en væsentlig krænkelse.

Adgangen til at afslå beskikkelse af bistandsadvokat er således meget snæver.”

Retsplejelovens § 741 a, stk. 4, blev indført ved lov nr. 517 af 6. juni 2007. Af bestemmelsens forarbejder fremgår bl.a. følgende (jf. lovforslag nr. 128 fremsat den 31. januar 2007):

”Efter de gældende regler er der ikke mulighed for at beskikke en bistandsadvokat efter reglerne i retsplejelovens kapitel 66 a, hvis den forurettede ikke har været udsat for en af de lovovertrædelser, der er særskilt nævnt i retsplejelovens § 741 a, stk. 1. Retten kan dog give den forurettede fri proces, hvis det skønnes

nødvendigt med advokatbistand ved opgørelsen af erstatningskrav, og den forurettede opfylder betingelsen i retsplejelovens § 325, jf. retsplejelovens § 995 a, stk. 1 [...]

Med de[n] foreslåede bestemmelse[...] udvides adgangen til at beskikke en bistandsadvokat for forurettede [...].

Det foreslås således [...], at der indføres en adgang til at beskikke en bistandsadvokat for forurettede uden for området af den gældende bestemmelse i retsplejelovens § 741 a, stk. 1, når særlige omstændigheder taler for at beskikke en advokat, jf. forslaget til § 741 a, stk. 4.

Efter den foreslåede bestemmelse kan retten således, når særlige omstændigheder taler for det, beskikke en bistandsadvokat for forurettede. Sådanne særlige omstændigheder kan f.eks. foreligge i visse sager om grovere chikane, hvor forurettede er blevet truet og har været udsat for hærværk eller lignende, eller i visse sager om afpresning efter straffelovens § 281. Desuden kan der helt undtagelsesvis tænkes tilfælde, hvor forurettedes personlige forhold – uanset sagens karakter i øvrigt – i sig selv kan begrunde, at der beskikkes en bistandsadvokat. Det må antages, at bestemmelsen vil få et meget begrænset anvendelsesområde ved siden af retsplejelovens § 995 a, stk. 1.”

4) Der spørges, hvorfor forurettede ikke må få kopi af politirapporten vedrørende forurettedes forklaring til politiet.

Justitsministeriet kan oplyse, at efter retsplejelovens § 741 c, stk. 2, har en bistandsadvokat adgang til at gøre sig bekendt med den forurettedes forklaring til politiet og andre dokumenter i sagen vedrørende den forurettede. Det fremgår af retsplejelovens § 741 c, stk. 3, at advokaten skal have udleveret kopi af materialet, i det omfang det uden ulempe kan kopieres. Advokaten må ikke uden politiets samtykke overlevere det modtagne materiale til den forurettede eller andre.

Bestemmelserne går således ud på, at bistandsadvokaten som udgangspunkt kan få udleveret kopi af bl.a. politirapporter vedrørende forurettedes forklaring til politiet, at forurettede kan læse sådanne politirapporter hos bistandsadvokaten, og at bistandsadvokaten som udgangspunkt ikke må udlevere kopi af politirapporter eller andet materiale til forurettede. Politiet kan dog

efter anmodning give samtykke til, at bistandsadvokaten udleverer kopi af en politirapport til forurettede.